

13.12.2021

Vero-osasto

Energiaverotuksen tiekartan ohry, 1. kokous

Aika	9.12.2021 klo 9.01-10.37
Paikka	Teams-kokous
Osallistujat	Järvikare Terhi (VM, pj.), Cederlöf Magnus (YM), Kuuva Petteri (TEM), Reskola Veli-Pekka (MMM), Sandell Merja (VM), Forsström Juha (VTT, siht.), Koreneff Göran (VTT, siht.), Taavitsainen Essi (VM, tekn. siht.)
Muut osallistujat	Koljonen Tiina (VTT)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.01. Esityslista hyväksyttiin.

2. Esittäytyminen ja odotukset työlle

Ohjausryhmän jäsenet esittäytyivät vuorollaan ja kertoivat odotuksistaan työlle.

3. Projektisuunnitelman esittely ja hankkeen tilannekatsaus

Tiina Koljonen (VTT) esitteli projektisuunnitelman ja piti hankkeen tilannekatsauksen (Liite 1). Koljonen kertoi, että VTT tekee taustaselvityksen VM:lle energiaverotuksen tiekartasta. Työssä tarkastellaan ainoastaan lämmityspolttoaineiden ja työkoneiden polttoaineiden valmisteveroja sekä sähköveroa. Työn pääpaino on kansallisissa skenaarioissa, mutta yhdessä veromallissa hahmotellaan heinäkuussa 2021 julkaistun EU:n energiaverodirektiiviehdotuksen toteutumisen mahdollisia vaikutuksia. Työn taustana käytetään VTT:n aikaisemmin VM:lle ja YM:lle tekemiä selvityksiä ja VN TEAS HIISI-hanketta sekä sen juuri käynnistyvää jatkoselvitystä. Taustaa aineistoa hyödynnetään skenaarioiden määrittelyissä, kun tarkastellaan erilaisia energiaverovaihtoehtoja.

Työn tarkoituksena on

1. laatia perusskenaario ja vaihtoehtoiset skenaariot
2. arvioida nykyisen energiaverotuksen toimivuutta eri skenaarioissa
3. laatia uusia veromalleja, myös yksi energiaverodirektiiviehdotuksen täyttävä
4. arvioida uusien veromallien toimivuutta eri skenaarioissa
5. arvioida kehityspolkujen vaikutuksia kilpailukyvyyn, sosiaalisen ja alueellisen oikeudenmukaisuuden sekä ekologisen kestävyyskannalta

6. laatia ehdotus energiaverotuksen tiekarttavaihtoehtoista.

Työssä muodostetaan yksi vertailuskenaario, joka tulee pohjautumaan HIISI-jatkoselvityksen WAM-skenaarioon, ja 2–3 vaihtoehtoista skenaariota (tulevaisuuskuvaa). Skenaarioissa tarkastellaan erilaisia energiaverovaihtoehtoja, joista yksi vastaa nykyisenkaltaista energiaveromallia. Veromallien toimivuutta arvioidaan skenaarioittain ja lisäksi skenaarioiden välillä. Skenaariot pitäisi pyrkiä saamaan mahdollisimman erilaisiksi, jotta voidaan hahmottaa mitä eroja eri energiaverovaihtoehtoilla saadaan aikaan esim. energiaverotulojen muodossa tai kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen näkökulmasta. Skenaariot jatketaan vuoteen 2050 asti, mutta verotarkastelu on 10–15 vuotta. Skenaarioissa on huomioitu kaikki tähän mennessä tehdyt energiaveropäätökset. Päästökaupan laajuus oletetaan nykyiseksi, ja tarkasteluissa ei kiinnitetä päästövähennystavoitteita, vaan päästövähennysura saadaan laskelmien tuloksena. Todettiin, että skenaarioissa olisi hyvä ottaa huomioon energian saannin turvaaminen ja lisäksi olisi mietittävä, miten jossain skenaariossa voitaisiin ottaa huomioon energian mahdollisesti korkea hinta, koska kysymys on ajankohtainen.

Loppuvuosi 2021 käytetään tausta-aineiston keräämiseen ja skenaarioiden laskennallinen tarkastelu aloitetaan vuoden 2022 alussa. Selvitys raportoidaan VTT:n asiakasraporttimuodossa. Raportin on tarkoitus valmistua helmikuun lopussa 2022.

Työtä varten VTT on haastatellut seitsemää yhteisöä, ja yksi haastattelu on vielä tekemättä. Haastattelukysymykset liittyvät nykyiseen energiaverorakenteeseen, EU:n energiaverodirektiiviehdotukseen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja ideoihin vaihtoehtoisista laskennallisista skenaarioista ja veromalleista. Sovittiin myös, että nykyisten haastateltavien lisäksi kuullaan kuluttajia edustavia organisaatioita, jotka ovat perehtyneet energiaverotukseen. Tällaisia voisivat olla esim. Suomen Omakotiliitto ry, Veronmaksajain Keskusliitto ry ja Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry. Uusien haastateltavien valintaan palataan myöhemmin. Ehdotettiin, että kuluttajia edustavia organisaatioita voitaisiin haastatella yhdessä tai erikseen. Todettiin, että hankkeen loppuvaiheessa tuloksien valmistuttua voidaan tarvittaessa järjestää isompi yhteinen sidosryhmätilaisuus. Sovittiin, että tästä keskustellaan myöhemmin.

4. Muut esille tulevat asiat ja seuraava kokous

Sovittiin, että Essi Taavitsainen (VM) kartoittaa seuraavaa kokousta varten sopivaa ajankohtaa ensi vuoden tammikuulle loppiaisen jälkeen. Seuraavassa kokouksessa keskustellaan lopputuotoksen muodosta, työtä varten valittavista skenaarioista ja vaihtoehtoisista verovaihtoehtoista.

Teamsin viestikentän kommentit tallennettu (Liite 2).

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.37.

Liitteet:

1. Päivitetty projektisuunnitelma ja hankkeen tilannekatsaus
2. Teamsin viestikentän kommentit 9.12.2021